

Posudek na bakalářskou práci

Autor: Andrija Marić, DiS

Název: Konstrukce národní identity v Černé Hoře na příkladu rodiny Marić

Fakulta humanitních studií UK, Praha 2008, 76s.

Vedoucí práce: Mgr. Hedvika Novotná

Tématem bakalářské práce A. Mariće se stala otázka konstruování národní identity obyvatel Černé Hory. Pro svoji analýzu se zaměřil na vybranou rodinu, na jejímž základě chtěl popsat dynamiku procesu uvědomění si a etablování černohorské národní identity. Jako výchozí metodologický nástroj si zvolil narativní biografii a techniku narativní rozhovor.

Bakalářská práce je z hlediska koncipování i vybrané odborné literatury dobře založena. Autor jasně formuluje motivace a cíle s nimiž k řešení úkolu přistoupil. Také literaturu o kterou se opřel volil adekvátně k řešenému tématu, byť se zejména jedná o literaturu vztahující se k užití metodologii a aplikovaným teoretickým konceptům, a naopak je podceňena literatura mapující situaci ve sledovaném regionu. Teoretické koncepty obsažené v odborných textech pak dokázal aplikovat i při vlastních interpretacích. K literatuře zároveň musí zaznít dvě věcná doporučení. V první řadě je nutné důsledně citovat použitý pramen v textu, nestačí spoléhat na korespondenci s přiloženým soupisem literatury, zejména, když daný autor (Hamar) je odkazován třemi pracemi. V druhé řadě by čtenáři pomohlo – a je to úzus – kdyby publikace časopisecké i knižní byly zahrnuty do jediného abecedně řazeného soupisu.

Vlastní výzkum A. Mariće se zaměřil na tři členy rodiny Marić, kteří reprezentovali jednotlivé žijící generace. Na základě výpovědí – biografií informátorů pak autor interpretoval dynamiku konstruování národní identity Černohorce. Dospěl k závěru, že národní identitu Černohorce všechny tři informátoři přijali jako relevantní (v závislosti na vlastním pojetí) až v důsledku politického pnutí na počátku 90. let 20. století. Období, která předchází této době zvratu (zápletce), jsou vzhledem k zacílení výzkumné otázky poněkud podinterpretována. Podle mne by stálo za to zaměřit se na identitu člena rodinné sítě Marićů, která je zjevná zejména u nestorky rodiny. Cítit se být členem černohorské rodiny je docela něco jiného, než cítit se členem rodiny středoevropské. Tato skutečnost je jistě traktována v odborné literatuře a navíc na ni odkazuje rodinný zakladatelský mýtus, se kterým ovšem interpretačně pracováno není.

Práce A. Mariće otevírá zásadní otázku jazykové normy, která by ještě mohla být relevantní pro sepsání bakalářské práce a prezentaci dat. V tomto smyslu se autor ocitá v handicapovaném postavení člověka, jež není rodilým mluvčím češtiny. Text tedy trpí nedodržením normy spisovné či obecné češtiny. Bohužel se tento handicap se zmnožuje ještě dobrou vůlí autora zprostředkovat primární data z výzkumu českému čtenáři. V tomto smyslu by bylo validnější zachovat data v jazyce informátorů. Snahou o překlad

si vysvětlují i zkomolení jmen černohorských rodin (Marić/Marič). V případě, že se jednalo o pokus o změnu jména v důsledku anonymizace (kterou bych já osobně s ohledem na informátory preferovala), bylo by lepší zvolit zcela jiný klíč pro skrytí identity informátorů.

Andrija Marić sepsal bakalářskou práci v problematickém jazykovém kódu. I to svědčí o její úspěšnosti, která se projevuje i v dalších dílčích opominutích (citace, chyby ve jménech, soupis namísto tabulek) Přesto tento text má svoji hodnotu. Ta spočívá v shromážděném materiálu a načtené literatuře a schopnosti autora propojit obé a dospět k závěrům, byť s ohledem na propracovanost textu jen rychlým.

Práci A. Mariće doporučuji k obhajobě. Hodnotím v pásmu 25-28 bodů. Své hodnocení zdůvodňuji odkazy na zpracovanou literaturu

V Praze 15.10.2008

PhDr. Dana Bittnerová, CSc.